

Percentatges oients ràdio convencional a Catalunya

	% Oients convenc.	% Total oients
RNE 1	19,67	13,39
A 3	15,8	10,7
COPE	11,4	7,76
SER	10,51	7,16
Onda Cero	6,97	4,75
Cadena Ibèrica (R. Miramar)	6,55	4,46
RNE 5	1,8	1,24

Percentatges oients ràdio fórmula a Catalunya

	% Oients convenc.	% Total oients
SER	50,71	22,5
Ràdio 80	11,66	5,17
Radio Minuto	7,66	3,40
Cadena Dial	4,79	2,12
RNE 3	4,07	1,80
RNE 2	2,87	1,27
COPE	0,87	0,38

Total oients convencional 1.921.000 a Catalunya

Total oients fórmula 1.252.000 a Catalunya

Total oients ràdio 2.821.000 a Catalunya

Percentatges oients convencional: 68,09 %

Percentatges oients fórmula: 44,38 %

Programació convencional i ràdio fórmula

Pel que fa al seguiment de programes, de fórmula convencional (la ràdio clàssica) o bé de ràdio fórmula (música), cal destacar el nombre superior d'oients que segueixen la programació convencional. D'aquests, la majoria ho fan a Ràdio 1 (RNE), Antena 3, COPE i SER, que es reparteixen els programes estrella de la ràdio. Per sota es troben Onda Cero i Ràdio Miramar, amb percentatges similars.

La ràdio fórmula és dominada àmpliament per la SER: un 50% de l'audiència que té la ràdio fórmula i un 22,5% del total de l'audiència. La segueixen, a molta distància, Radio 80 i Radio Minuto. Si bé destaca aquest primer lloc d'audiència de la SER i la seva ràdio fórmula, val a dir que els següents quatre llocs del *ranking* de programació són ocupats per les grans cadenes de ràdio convencional, basada en la informació i les estrelles (RNE, Antena 3, COPE, SER).

Ranking del tipus de programa del total oients més escoltat a Catalunya:

SER (40 Principales)	22,5
RNE (conv.)	13,39
A3 (conv.)	10,7
COPE (conv.)	7,76
SER (conv.)	7,16
Ràdio 80 (conv.)	5,17
Onda Cero (conv.)	4,75

Dades EGM - Febrer - Novembre 1990

Panorama de la radiodifusió privada (?) catalana (?)

— Josep Maria Martí —

La radiodifusió privada catalana va ser pionera a tot l'Estat, però la identitat pròpia i l'autonomia li varen durar poc. Ràdio Barcelona, primera emissora que va obtenir la llicència per funcionar regularment a Espanya, va tardar solament uns anys a caure en mans d'Unión Radio, l'empresa amb seu a Madrid que en el decurs dels anys es convertiria en l'actual SER. D'aleshores ençà, Catalunya no ha disposat mai d'una organització radiofònica comercial, potent i amb perspectives de continuïtat. La història ens diu que solament hem comptat al llarg dels anys amb alguns petits empresaris locals i ràdio-clubs, els quals, passat el temps, han hagut d'acabar associant-se a les grans xarxes radiofòniques espanyoles.

Es tracta d'una situació paradoxal. Per un costat, les transformacions més importants que han tingut lloc en aquest mitjà de comunicació al llarg dels seus més de 70 anys s'han iniciat a Catalunya —només cal recordar l'arrelament als anys 30 de les emissores locals, l'embranchida de la FM

com a canal alternatiu a l'OM, les experiències de les ràdios lliures, l'inici del moviment de ràdios municipals...—. Per l'altre, cal constatar que en tot aquest temps ha estat impossible que arrelés un grup autòcton privat, amb forta implantació territorial i competitiu en el mercat radiodifusor.

Està clar que el model franquista de radiodifusió va significar l'anorreament del primer intent seriós de xarxa d'emissores en català —Ràdio Associació de Catalunya—, fent prevaler la presència de les xarxes d'àmbit estatal, però també és veritat que la primera experiència després de la recuperació de l'autonomia —la Cadena 13— va ser un fracàs estrepitos, i avui està en l'òrbita d'una xarxa estatal.

La situació actual

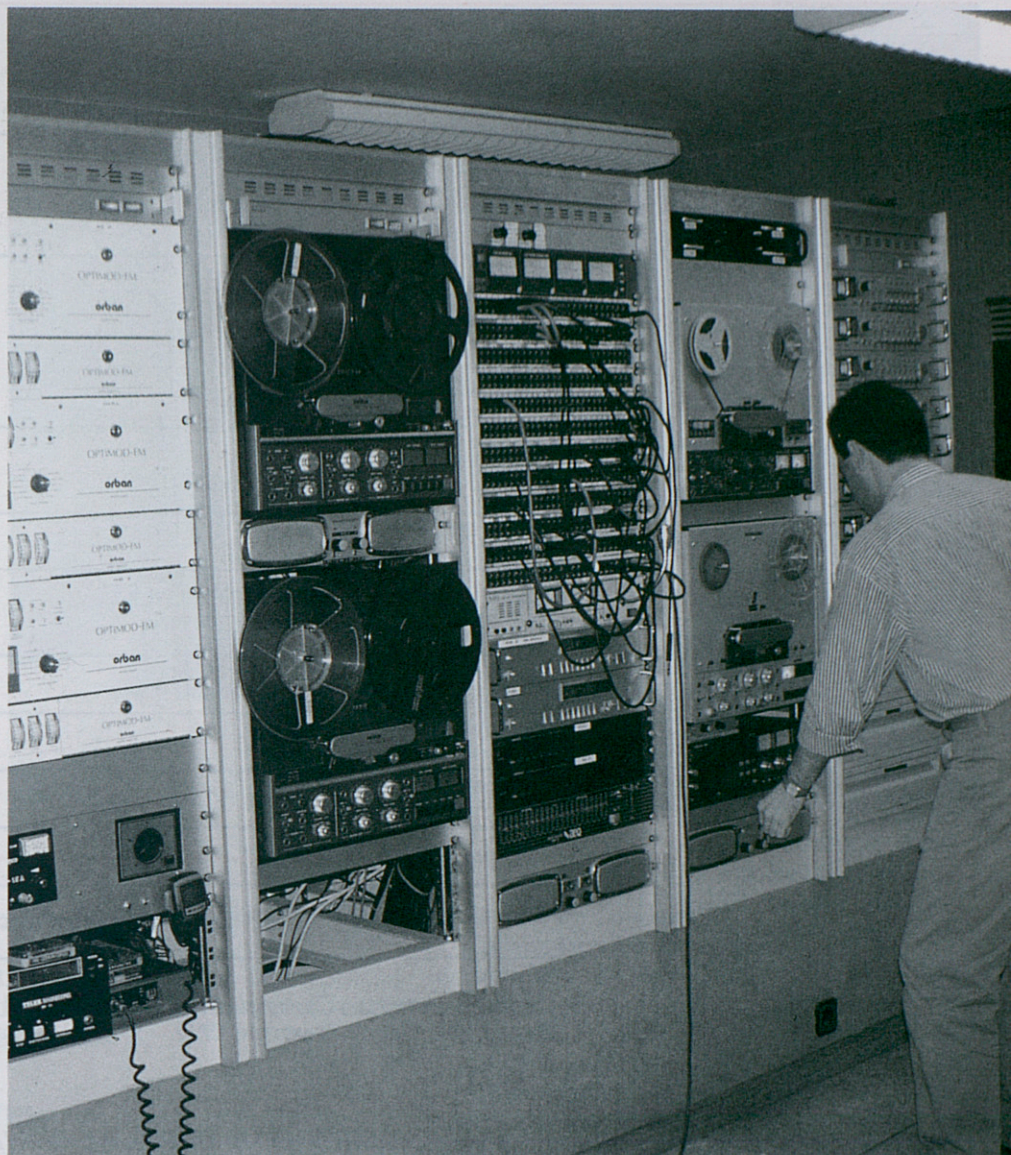
Actualment operen a Catalunya la totalitat de les xarxes radiofòniques d'abast estatal. Per ordre cronològic d'aparició, cal parlar en primer lloc de la SER, dels seus quatre

Ara la FM de Ràdio Barcelona emet la programació de Ràdio Barcelona 1 (OM), més alguns programes locals propis. Josep M. Martí opina que “a la FM es pot fer tot, música i programació convencional. La qualitat de so és molt més gran. Quan la gent es passa a la FM i veuen que al dial de la FM l’oferta és superior, s’hi queden. Si vols paraules pots escoltar paraules, si vols música, música. En canvi, a l’OM no es pot donar música”.

Tota la cadena d'emissores d'Antena 3 és de FM, amb la programació de la cadena estatal i la pròpia. És a Ràdio 80 on segueix l'altre model de FM.

Una forta entrada d'Onda Cero

“Està fent una ràdio a cops de talonari. Mentre que altres emissores i cadenes hem de treballar dia a dia, anar-ho consolidant i que el públic ho accepti, fins i tot crear uns personatges que siguin famosos, Onda Cero està comprant el que li convé, perquè no li falten diners. Com que la font és d'una procedència molt peculiar, però sobretot com que la canonada és molt ampla, no li falten diners, que naturalment ningú no té”. Així parlava, referint-se a la cadena de l'ONCE, el director de Ràdio Sabadell, J. M. Solà. Aquest mes de setembre Onda Cero s'ha emportat, mitjançant un contracte milionari, el periodista de la COPE Luis del Olmo, i amb ell el seu programa “Protagonistas”. Com que Del Olmo és un dels locutors que tenen milers d'oients molt fidels, és possible que la cadena de l'episcopat sigui la més perjudicada amb la irrupció del projecte de l'ONCE. Amb la “fugida” dels oients s'escapen els clients publicitaris.

productes, dos dels quals —la Cadena Convencional i la 40 Principales— tenen una forta presència territorial i d'audiència, mentre que els altres dos —Dial i Minuto— són numèricament inferiors i estan territorialment repartits de forma desigual.

La COPE ha experimentat un creixement espectacular en els darrers anys, en primer lloc perquè ha aconseguit el control de l'antiga Cadena 13, avui Cadena Nova, i segonament perquè ha estat el grup més beneficiat pel darrer repartiment de freqüències fet per la Generalitat de Catalunya. D'altra banda, està associada amb el Grup de Ràdio Miramar per mitjà de l'emissora d'ona mitjana de què aquest disposa a Barcelona.

La cadena Antena 3, liderada pel grup de *La Vanguardia*, tot i la seva força d'audiència, té una implantació territorial molt desigual, concentrada a Barcelona i Tarragona, ara millorada també arran de les darreres concessions.

Pel que fa al darrer, i novell, gran grup, Onda Cero, també té una implantació diversa i encara poc concreta, ja que falta saber la propietat d'algunes de les freqüències donades per la Generalitat. Finalment, cal dir que hi ha una petita xarxa autòctona a les terres de Girona (el grup Costa Brava-Olot) i un seguit d'emissores que no formen xarxa (Radio Tiempo, a BCN, i Ràdio Ponent, a Mollerussa).

Amb aquest panorama, resulta difícil parlar d'un sector privat autòcton com el que hi ha en altres mitjans de comunicació del nostre país —essencialment la premsa—. Per cercar alternatives ben diferenciades de les de la resta de l'Estat, cal anar al sector públic. Tanmateix, el comportament d'algunes de les grans xarxes, les quals ofereixen programacions específiques —culturalment i lingüísticament—, permet encara dibuixar un cert diferenciament. ●